

Взагалі можна зробити висновок, що провідними у структурі мотиваційного профілю особистості студентів виявилися професійні та прагматичні мотиви, а пізнавальні і процесуально-змістовні мотиви посідали маргінальну позицію, навчальний заклад розглядався студентами як місце вирішення прагматичних життєвих завдань.

На другому етапі дослідження провідними у структурі мотиваційного профілю особистості студентів виявилися професійні, прагматичні та пізнавальні мотиви. Професійні мотиви засвоєння економічних дисциплін як провідні визначили 81,4 % опитаних, психолого-педагогічних — 78,2 %. Пізнавальні мотиви засвоєння як економічних, так і психолого-педагогічних дисциплін визначили як провідні 41,5 % опитаних. Процесуально-змістовні мотиви засвоєння економічних дисциплін дещо зменшилися — 23,4 % опитаних, а психолого-педагогічних збільшилися до 33,5 %.

Отже, простежується зростання рівня пізнавальних та процесуально-змістовних мотивів за порівняльно-незмінних професійних мотивів навчання, що свідчить про позитивний вплив психолого-педагогічних дисциплін на вмотивованість студентів.

В. В. ЗАВІРЮХА, асистент кафедри педагогіки та психології КНЕУ

ПРИНЦИПИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗРОСТАННЯ

Формування і розвиток здатності студентів до професійного самозростання — головна мета вузівської освіти. Шляхом та основою досягнення мети вузівської освіти є сучасні педагогічні технології навчання. Аналіз праць, присвячених технологіям навчання, показує, що поняття «технологія навчання» трактується по-різному. Технологія (від грец. *Techne* — мистецтво, майстерність, уміння, і *logos* — слово, навчання) — сукупність методів, здійснюваних у будь-якому процесі. Відповідно до тлумачного словника технологія — це сукупність процесів у певній галузі виробництва, а також науковий опис способів виробництва. Тому технологія навчання — це сукупність принципів та правил і відповідних їм педагогічних елементів і прийомів організації і проведення навчальних занять.

Сутнісними ознаками сучасної педагогічної технології навчання є: мета (в ім'я чого необхідно її застосовувати) — збільшення привабливості і покращання змістовності навчання, пере-

творення навчання з рутини у задоволення; наявність діагностичних засобів; закономірності структурування взаємодії викладача і студентів; система засобів і умов, що гарантують досягнення педагогічних цілей; засоби аналізу процесу і результатів діяльності викладача і студентів.

Важливішими у технології є принципи навчання і відповідні їм педагогічні елементи та прийоми навчання. До принципів сучасної технології навчання слід віднести: принцип орієнтації на людину, принцип діяльнісного навчання, принцип діяльнісної відповідності, принцип рівноправного співробітництва викладача і студента, принцип розвитку особистої ініціативи та ін.

До психологічних аспектів та характеристик здатності студентів до професійного самозростання відносять: самоактуалізацію, мотиваційну сферу, самостійність, відповідальність, впевненість, особисту значущість та вміння приймати рішення в умовах невизначеності та ризику.

Визначені принципи навчання є обставинами, що впливають на аспекти та характеристики здатності студентів до професійного самозростання. Можна простежити таку спрямованість впливу: принцип діяльнісної відповідності сприяє формуванню та розвитку у майбутніх фахівців готовності до вирішення професійних проблем; принцип рівноправного співробітництва викладача та студента — особистої значущості та узгодженості інтересів.

Отже, впровадження елементів та прийомів сучасної технології навчання, що побудована за гуманістичними принципами навчання, у навчальний процес вищих закладів освіти дозволить формувати та розвивати елементи здатності студентів до професійного самозростання та добиватися досягнення головної мети навчання у вищому навчальному закладі.

Ф. В. ІВАНЕНКО, канд. сільгосп. наук, доцент кафедри аграрного менеджменту КНЕУ

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ»

Технологія виробництва сільськогосподарської продукції в Україні залишається високовитратною. Виробництво у галузях тваринництва супроводжується значними витратами енергоресурс-